Yabanc? Dil Olarak Türkçe Ö?renenlere Yönelik Okuma Kayg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yabanc? Dil Olarak Türkçe Ö?renenlere Yönelik Okuma Kayg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32700

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yabanc? Dil Olarak Türkçe Ö?renenlere Yönelik Okuma Kayg?s? Ölçe?i (YDOYTÖ-OKÖ), yabanc? dil olarak **Türkçe ö?renen** ö?rencilerin okuma becerilerine yönelik hissettikleri kayg? düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. 2016 y?l?nda geli?tirilen bu ölçek, toplam 16 maddeden ve üç alt boyuttan olu?maktad?r. Ölçek, ö?rencilerin okuma görevlerine kar?? duyduklar? endi?eyi ve motivasyon eksikli?ini belirlemede etkili bir tan? arac? olarak tasarlanm??t?r. Ölçek, tatmin edici düzeyde geçerlik ve güvenirli?e sahip oldu?unu kan?tlayan istatistiksel analizlerle desteklenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Okuma kayg?s?, Türkçe ö?renimi, yabanc? dil, psikometri, ölçek geli?tirme, **faktör analizi**, dil edinimi, yabanc? dil olarak Türkçe.

Yazarlar

H. Altunkaya, ?. Erdem.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, yabanc? dil olarak Türkçe ö?renimi gören bireylerin okuma becerileri s?ras?nda veya öncesinde ya?ad?klar? **okuma kayg?s?** seviyesini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu araç, dil ö?retimi programlar?nda kayg? kaynaklar?n? tespit etmeye ve bu kayg?y? azaltmaya yönelik pedagojik müdahalelerin geli?tirilmesine bilimsel zemin sa?lamak için tasarlanm??t?r.

Yap?

YDOYTÖ-OKÖ, okuma kayg?s? yap?s?n? ölçmektedir. Ölçek, bu psikolojik yap?y? 16 madde arac?l???yla ve üç farkl? faktör (boyut) alt?nda incelemektedir. Bu boyutlar, okuma performans?na yönelik endi?eyi, okuma materyallerinin zorlu?undan kaynaklanan stresi ve genel dil ö?renme kayg?s?n?n okumaya yans?mas?n? kapsamaktad?r. Ölçe?in çok boyutlu yap?s?, okuma kayg?s?n?n heterojen do?as?n? yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, üç faktörden olu?an yap?n?n uygunlu?unu test etmek amac?yla gerçekle?tirilen **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) ile incelenmi?tir. Model üzerinde herhangi bir modifikasyon yap?lmadan önce elde edilen uyum iyili?i indeksleri, modelin veri ile mükemmel düzeyde uyumlu oldu?unu göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Elde edilen ba?l?ca uyum indeksleri ?unlard?r:

χ^2=191.7 (p=.000)
χ^2/df=2.20 (Kabul edilebilir s?n?rlar?n alt?nda, iyi uyum)
RMSEA= .049 (Mükemmel uyum)
GFI= .95 (Çok iyi uyum)
AGFI= .93 (?yi uyum)
CFI=.97 (Mükemmel uyum)
NFI= .94 (Çok iyi uyum)
SRMR= .055 (?yi uyum)

Bu indeksler, ölçe?in teorik olarak varsay?lan üç faktörlü yap?s?n?n ampirik verilerle tutarl? oldu?unu ve yüksek düzeyde yap? geçerli?ine sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, Cronbach Alfa (Crα) katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Elde edilen de?erler, ölçe?in hem bütününde hem de alt faktörlerinde yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik bulgular? a?a??daki gibidir:

Ölçe?in tümüne ait Crα güvenirli?i: **.82**
Birinci alt faktöre ili?kin Crα: **.80**
?kinci alt faktöre ili?kin Crα: **.73**
Üçüncü alt faktöre ili?kin Crα: **.71**

Genel olarak .70 ve üzeri Crα de?erleri kabul edilebilir güvenirlik düzeyini i?aret etti?inden, elde edilen tüm bulgular YDOYTÖ-OKÖ'nün tatmin edici ve kullan?ma uygun düzeyde güvenirli?e sahip oldu?unu ortaya koymaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme sürecinde, temel olarak **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. Analizler, ölçe?in 16 maddesinin üç farkl? boyutta topland???n? do?rulam??t?r. DFA sonuçlar?, modelin teorik yap?s?n?n güçlü oldu?unu ve ölçülen yap?n?n tutarl? bir ?ekilde ayr??t???n? göstermi?tir. Elde edilen uyum indeksleri (RMSEA, CFI, GFI gibi), modelin veriye üstün bir uyum sa?lad???n? ve ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün sa?lam oldu?unu teyit etmektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: 16 madde ve 3 boyutlu yap?.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Yabanc? dil olarak Türkçe ö?renen ö?renciler.

Ya? Grubu: Üniversite düzeyinde veya yeti?kin yabanc? dil ö?rencileri (Çal??man?n yap?ld??? popülasyona göre belirlenmelidir).

Popülasyon Detaylar?: Yabanc? dil ö?renme ba?lam?nda Türkçe okuma becerisi geli?tiren bireyler.

Test Metodolojisi: 5'li **Likert tipi ölçek** (1= Kesinlikle kat?lm?yorum - 5= Kesinlikle kat?l?yorum). Yüksek puanlar, yüksek okuma kayg?s? düzeyini i?aret etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alfa, Likert, psikometri, geçerlik, güvenirlik, dil kayg?s?, okuma performans?.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2016

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Selahattin Dilidüzgün ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

?leti?im: sdilid@gmail.com

Ölçek tasla??na ait orijinal DOC dosyas? buradan indirilebilir: yabanci-dil-olarak-turkce-ogrenenlere-yonelik-okuma-kaygisi-olcegi-toad.doc

Kaynaklar

Altunkaya, H. ve Erdem, ?. (2016). Yabanc? dil olarak Türkçe ö?renenlere yönelik okuma kayg?s? ölçe?inin geli?tirilmesi. S. Dilidüzgün (Ed.), *Kuram ve Uygulama Ba?lam?nda Türkçe Ö?retimi* içinde. Ankara: An? Yay?nc?l?k.

Yabanc? Dil Olarak Türkçe Ö?renenlere Yönelik Okuma Kayg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Ölçek, 16 madde ve 3 boyuttan olu?maktad?r. Tam maddeler için orijinal referansa veya sorumlu yazara ba?vurulmas?

ARABPSYCHOLOGY.COM

gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM